

Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand 2011

Het algemeen bestuur van de Intergemeentelijke Sociale Dienst Midden-Langstraat gevestigd te Waalwijk,

gelet op het bepaalde in de artikelen 8 eerste lid onderdeel c en 30 van de Wet werk en bijstand,

overwegende dat het noodzakelijk is het verstrekken van toeslagen en het verlagen van uitkeringen van bijstandsgerechtigden van 21 jaar of ouder doch jonger dan 65 jaar bij verordening te regelen,

dat er aanleiding is tot herziening van de verordening van de toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand 2010,

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van de Intergemeentelijke Sociale Dienst Midden-Langstraat van 21 januari 2011

b e s l u i t :

vast te stellen de 'Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand 2011', laatstelijk gewijzigd 25 mei 2009.

Hoofdstuk 1: ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet werk en bijstand en de Algemene wet bestuursrecht.
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
  - a. de wet: de Wet werk en bijstand;
  - b. gehuwdennorm: de norm als bedoeld in artikel 21 sub c van de wet;
  - c. verdienend kind:
    - het inwonend kind van 18 tot 21 jaar met een inkomen hoger dan 55% van de gehuwdennorm, uitgezonderd het kind met studiefinanciering op basis van de Wet studiefinanciering 2000 of met een tegemoetkoming op grond van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
    - het inwonend kind van 21 jaar of ouder, uitgezonderd het kind met studiefinanciering op basis van de Wet studiefinanciering 2000 of met een tegemoetkoming op grond van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
  - d. hoofdbewoner: de huurder of eigenaar van de woning, waarin deze zijn hoofdverblijf heeft;
  - e. hoofdverblijf: de woning waar belanghebbende zijn woonstede heeft of bij het ontbreken daarvan de plaats waar belanghebbende werkelijk verblijf houdt.
  - f. woning: zelfstandige woonruimte, voorzien van een eigen toegang, waarbij geen wezenlijke woonfuncties, zoals woon- en slaapruijnte, was- en kookgelegenheid en toilet met andere woningen worden gedeeld. Onder een woning wordt mede een woonwagen of woonschip verstaan.

- g. verzorgingsbehoevende: degene die is aangewezen op verzorging ter voorkoming van opname in een verpleeg- of verzorgingstehuis.

Artikel 2 Leeftijdsbegrenzing

1. De bepalingen van deze verordening gelden alleen voor belanghebbenden van 21 jaar of ouder doch jonger dan 65 jaar. In geval van gehuwden gelden de bepalingen van deze verordening alleen indien beide echtgenoten 21 jaar of ouder doch jonger dan 65 jaar zijn.
2. De bepalingen in hoofdstuk 3, 4 en 5 laten de toepassing van artikel 18 eerste lid van de wet onverlet.

Hoofdstuk 2 CATEGORIEËN

Artikel 3 Indeling categorieën

1. Voor belanghebbenden aan wie bijstand kan worden verleend, geldt een categorie-aanduiding.
2. De categorieën worden als volgt aangeduid:
  - a. alleenstaande;
  - b. alleenstaande ouder;
  - c. gehuwde.

Hoofdstuk 3 CRITERIA VOOR HET VERHOGEN VAN DE BIJSTANDSNORM

Artikel 4 Toeslag alleenstaanden en alleenstaande ouders

1. De bijstandsnorm wordt verhoogd met een toeslag als bedoeld in artikel 25, eerste lid van de wet indien de alleenstaande en alleenstaande ouder hogere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan heeft dan waarin de bijstandsnorm voorziet als gevolg van het niet of niet geheel kunnen delen van deze kosten met een ander.
2. De toeslag als bedoeld in het eerste lid bedraagt 20% van de gehuwdennorm voor de alleenstaande en alleenstaande ouder in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft.
3. De toeslag als bedoeld in het eerste lid bedraagt, behoudens het bepaalde in artikel 8, 10% van de gehuwdennorm voor de alleenstaande en alleenstaande ouder in wiens woning een ander zijn hoofdverblijf heeft.
4. Indien de belanghebbende, tevens hoofdbewoner van de woning, de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan kan delen met meer dan één persoon, wordt de toeslag als bedoeld in artikel 4, lid 3 verder verlaagd met 5% van de gehuwdennorm voor iedere volgende persoon die zijn hoofdverblijf houdt in de woning.
5. **Indien de belanghebbende, tevens hoofdbewoner van de woning, de woning deelt met zijn partner met een inkomensvoorziening op grond van de Wet investeren in jongeren, bestaat geen recht op de toeslag als bedoeld in artikel 25, eerste lid van de wet.**
6. Voor de toepassing van dit artikel worden:
  - a. gehuwden aangemerkt als één inwonende;
  - b. het niet verdienend kind en de verzorgingsbehoevende die door belanghebbende wordt verzorgd niet aangemerkt als een persoon met wie kosten kunnen worden gedeeld.

Artikel 5 Afwijkende toeslag bij alleenstaanden 21 of 22 jaar

De toeslag als bedoeld in artikel 25, eerste lid van de wet bedraagt:

- a. 10% van de gehuwdennorm indien in de woning van de alleenstaande geen ander zijn hoofdverblijf heeft;
- b. 5% van de gehuwdennorm in de overige gevallen.

Hoofdstuk 4 CRITERIA VOOR HET VERLAGEN VAN DE BIJSTANDSNORM OF DE TOESLAG

Artikel 6 Verlaging gehuwden

1. De bijstandsnorm wordt verlaagd als bedoeld in artikel 26 van de wet indien de gehuwden lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan hebben dan waarin de bijstandsnorm voorziet, als gevolg van het geheel of gedeeltelijk kunnen delen van deze kosten met een ander.
2. De verlaging als bedoeld in het eerste lid blijft achterwege voor de gehuwden in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft
3. De verlaging als bedoeld in het eerste lid bedraagt, behoudens het bepaalde in artikel 8, 10% van de gehuwdennorm voor de gehuwden op wie het tweede lid niet van toepassing is.
4. Indien de belanghebbende, tevens hoofdbewoner van de woning, de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan kan delen met meer dan één persoon, wordt de verlaging van de bijstandsnorm als bedoeld in artikel 6, lid 3 verder verhoogd met 5% van de gehuwdennorm.
5. Voor de toepassing van dit artikel worden:
  - a. gehuwden aangemerkt als één inwonende;
  - b. het niet verdienende kind en de verzorgingsbehoevende die door belanghebbende wordt verzorgd niet aangemerkt als een persoon met wie kosten kunnen worden gedeeld.

Artikel 7 Verlaging woonsituatie

1. De verlaging als bedoeld in artikel 27 van de wet bedraagt:
  - a. 20% van de gehuwdennorm indien een woning wordt bewoond waarvoor belanghebbende geen kosten van huur, hypotheek óf zakelijke lasten in verband met eigendom verschuldigd is;
  - b. 10% van de gehuwdennorm indien geen woning bewoond wordt.

Hoofdstuk 5 CUMULATIE

Artikel 8 Cumulatiebepalingen

De uitkering bedraagt behoudens het bepaalde in artikel 7:

- a. minimaal 55% van de gehuwdennorm voor een alleenstaande;
- b. minimaal 75% van de gehuwdennorm voor een alleenstaande ouder;
- c. minimaal 85% van de gehuwdennorm voor gehuwden .

Hoofdstuk 6 SLOTBEPALINGEN

Artikel 9 Uitvoering

Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van het bepaalde in deze verordening.

Artikel 10 Citeertitel en inwerkingtreding

1. Deze verordening kan worden aangehaald als: 'Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand'.
2. De verordening treedt in werking met ingang van de dag na publicatie in de daarvoor bestemde periodieken.
3. De 'Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand 2009' wordt op dat moment ingetrokken.

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur in zijn vergadering van 28 februari 2011

de secretaris,

de voorzitter,

Mevrouw A.E.W. van Limpt

W.J.J. Ligtenberg

Toelichting bij de Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand 2011

Algemeen

Hoofdstuk 3 van de WWB kent voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan een systeem van basisnormen en toeslagen en verlagingen. Dit systeem is grotendeels overgenomen uit de Abw. In de WWB maakt het voor de financiering door het Rijk echter geen verschil of bijstand is toegekend als norm of als toeslag.

De bijstandsnormen zijn geregeld in paragraaf 2, in de artikelen 20 tot en met 24 WWB. Daarnaast voorziet paragraaf 3 in toeslagen en verlagingen in de artikelen 25 tot en met 29 WWB. Het college is verplicht om in voorkomende gevallen de norm te verhogen met een toeslag. Van de mogelijkheid om een verlaging toe te passen hoeft geen gebruik te worden gemaakt.

Evenals in de Abw het geval was, schrijft de WWB voor dat bij verordening geregeld moet worden voor welke categorieën de bijstandsnorm verhoogd of verlaagd wordt en op grond van welke criteria de hoogte van die verhoging of verlaging wordt bepaald. De verordening toeslagen en verlagingen bijstandsnormen gemeenten Heusden, Loon op Zand en Waalwijk 2003 is nu in overeenstemming gebracht met de WWB. Er is geen aanleiding gevonden om inhoudelijk af te wijken van de recent vastgestelde Verordening toeslagen en verlagingen bijstandsnormen gemeenten Heusden, Loon op Zand en Waalwijk 2003.

Eenvoudigheidshalve is de werking van de verordening beperkt tot belanghebbenden van 21 jaar en ouder doch jonger dan 65 jaar, hoewel de WWB de mogelijkheid biedt om de verlagingen ook toe te passen op belanghebbenden van 18, 19 of 20 jaar. In een uitzonderlijke situatie waarin een belanghebbende van 18, 19 of 20 jaar een hogere uitkering zou ontvangen dan een belanghebbende van 21 jaar of ouder doch jonger dan 65 jaar in vergelijkbare omstandigheden ligt het voor de hand de bijstand op grond van artikel 18 lid 1 WWB aan te passen (zie toelichting artikel 2). Dit artikel kan eveneens benut worden als onverkorte toepassing van de verordening tot onbillijkheden leidt.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 lid 1

Er is voor gekozen om begrippen die al omschreven zijn in de WWB of de Awb niet afzonderlijk te definiëren in deze verordening. Dit voorkomt dat in geval van wijziging van deze omschrijvingen in de genoemde wetten de verordening aangepast moet worden.

Artikel 1 lid 2

Voor het gebruik van de gehuwdennorm is gekozen, omdat de hoogte van deze norm in de WWB zelf wordt aangegeven in artikel 21 onder c WWB. Dit bedrag is feitelijk gelijk aan het wettelijk minimumloon.

Door de begripsomschrijving van een verdienend kind wordt aangegeven dat een inwonend, niet ten laste komend kind pas in staat wordt geacht in alle redelijkheid de woonkosten te kunnen delen, zodra het inkomen meer bedraagt dan 55% van de gehuwdennorm.

Een kind dat studiefinanciering ontvangt op grond van de Wet op de studiefinanciering (WSF) of een tegemoetkoming in de studiekosten op grond van hoofdstuk III van de Wet tegemoetkoming studiekosten (WTS) wordt geacht een inkomen te hebben dat lager is dan 55% van de gehuwdennorm, waardoor het niet aannemelijk is dat zij kunnen bijdragen in de kosten van het huishouden. Daarbij is nadrukkelijk overwogen dat in de WFS 2000 en de Wtos aan thuiswonende kinderen al een lager bedrag

wordt verstrekt. In dit artikel is gelinkt naar het ontvangen van studiefinanciering. In bepaalde situaties wordt weliswaar een WSF-studie gevolgd, maar bestaat er geen recht op studiefinanciering. Bijvoorbeeld bij overschrijding van de toegestane studieduur of boven een bepaalde leeftijd. De verordening voorziet hierin niet. Met toepassing van de individualiseringsmogelijkheid als bedoeld in artikel 18 lid 1 WWB kan hierin echter worden voorzien, waarbij in voorkomende gevallen aansluiting gezocht kan worden bij de bepalingen in deze verordening.

Voor het begrip hoofdverblijf is aansluiting gezocht bij artikel 40 van de wet. Voor de beantwoording van de vraag waar een belanghebbende zijn hoofdverblijf houdt, wordt in dit artikel verwezen naar het woonplaatsbegrip uit het Burgerlijk Wetboek. Volgens de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek bevindt de woonplaats van een natuurlijk persoon zich te zijner woonstede en bij gebreke van de woonstede ter plaatse van zijn werkelijk verblijf.

De WWB geeft geen omschrijving van het begrip woning. Wel vermeldt artikel 3 lid 6 WWB dat in de WWB en de daarop berustende bepalingen onder een woning mede een woonwagen of een woonschip verstaan moet worden.

Uit de totstandkomingsgeschiedenis van de WWB volgt dat voor de invulling van het begrip woning kan worden aangesloten bij de Huursubsidiewet; nu de Wet op de huurtoeslag. Het gaat dan om een zelfstandige woning, dat wil zeggen een woning voorzien van een eigen toegang, waarbij geen wezenlijke woonfuncties, zoals woon- en slaapruijnte, was- en kookgelegenheid en toilet met andere woningen worden gedeeld. Eigen toegang houdt in dat men de woonruimte kan bereiken zonder daarbij vertrekken of gangen en dergelijke te hoeven passeren waarover anderen zeggenschap hebben, omdat zij huurder of eigenaar zijn. Huurders van een woning in zogenoemde centraalwonenprojecten hebben meestal de beschikking over een geheel zelfstandige wooneenheid. Daarnaast heeft men met andere bewoners de mogelijkheid om van gemeenschappelijke voorzieningen gebruik te maken. Ondanks de aanwezigheid van die gemeenschappelijke voorzieningen is ingeval van een geheel zelfstandige wooneenheid toch sprake van een woning (zie TK 2002-2003, 28 870 nr. 3, p. 32-33).

De omstandigheid dat sprake is van gemeenschappelijke nutsvoorzieningen als water en elektriciteit is niet doorslaggevend (het delen van deze voorzieningen hoeft op zichzelf dus niet aan het aannemen van een zelfstandige woonruimte in de weg te staan. Een stacaravan die niet kan worden bewoond zonder gebruik te maken van een aantal elementaire voorzieningen vanuit een nabijgelegen woning zoals elektriciteit en water en een aantal elementaire voorzieningen in die nabijgelegen woning zoals een douche, is geen zelfstandige woning. Een toercaravan die niet kan worden bewoond zonder gebruik te maken van elementaire voorzieningen zoals water en elektriciteit van de naast de toercaravan geplaatste woonwag en van het toilet en de douche in de schuur bij die woonwag en waarvan anderzijds de staplaats niet als standplaats voor een woonwag en is ingericht, is evenmin een zelfstandige woning.

Artikel 2

Hoewel de tekst van de artikelen 26, 27 en 28 WWB ook categoriale verlagingen mogelijk maakt voor belanghebbenden van 18, 19 of 20 jaar, moet dit niet opportuun worden geacht. De normen van artikel 20 WWB zijn laag vastgesteld vanwege de onderhoudsplicht van de ouders van belanghebbenden. Betreffende ouders kunnen bijvoorbeeld voldoen aan hun onderhoudsplicht door hun kind te laten inwonen of de huur voor hen te betalen. In dergelijke gevallen zou als het ware 'dubbel gekort' worden als hierdoor ook nog krachtens de verordening de uitkering verlaagd zou worden. Bovendien zou de toepassing van de categoriale verlagingen op belanghebbenden van 18, 19 of 20 jaar de uitvoering van de verordening nodeloos ingewikkeld maken.

Mocht evenwel het niet toepassen van de verordening op de jongerennorm van artikel 20 WWB onredelijke uitkomsten geven, dan blijft het dagelijks bestuur bevoegd om op grond van artikel 18 lid 1 WWB de bijstand lager vast te stellen. In de praktijk zal dit zich gezien de geringe hoogte van de jongerennorm niet veelvuldig voordoen, maar te denken valt aan de situatie waarin gehuwden met een

kind in een kraakpand wonen. De gehuwdennorm van artikel 21 onder c WWB minus de verlaging van artikel 6 onder a van de verordening leidt tot een lager bedrag aan bijstand dan de norm van artikel 20 lid 2 onder c WWB. In dergelijke uitzonderlijke situaties moet het dagelijks bestuur gebruik maken van zijn bevoegdheid tot individualiseren.

De in het tweede lid opgenomen verplichting voor het dagelijks bestuur om in afwijking van de uit de verordening voortvloeiende hoogte van de bijstand, de bijstand anders vast te stellen als dit gezien de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van de belanghebbende opportuun is volgt uit artikel 30 lid 4 WWB. De individualiseringsplicht geldt evenzeer in situaties waarin de verordening niet voorziet. Om hierover bij de uitvoering van de verordening geen misverstand te laten bestaan is er voor gekozen om deze plicht expliciet in de verordening op te nemen.

Artikel 3

Artikel 30 eerste lid van de wet schrijft voor dat de verordening vaststelt voor welke categorieën de bijstandsnorm wordt verhoogd of verlaagd. De categorie-indeling is gebaseerd op de wet.

Artikel 4 lid 1

Uitgangspunt van de wetgever is geweest dat in beginsel slechts in het geval van degene die met zijn partner een gezamenlijke huishouding voert, aangenomen kan worden dat alle algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan gedeeld kunnen worden. Een alleenstaande heeft daarom altijd recht op een toeslag, ook al worden de kosten gedeeld met een ander.

Degene die voor een toeslag in aanmerking wenst te komen, moet aannemelijk maken dat er geen sprake is van kosten die kunnen worden gedeeld en dat derhalve terecht aanspraak op een toeslag wordt gemaakt. De toeslag maakt een integraal deel van de bijstandsuitkering uit. De algemene inlichtingenverplichting geldt derhalve ook voor het toeslagendeel. De belanghebbende zal dan ook door middel van het overleggen van gegevens het recht moeten aantonen.

Artikel 4 lid 2

Artikel 30 lid 2 van de wet schrijft voor dat de toeslag voor de alleenstaande en de alleenstaande ouder met zijn kinderen in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft, wordt bepaald op het maximumbedrag, genoemd in artikel 25 lid 2 van de WWB ofwel 20% van het netto minimumloon, wat gelijk is aan 20% van de gehuwdennorm als bedoeld in artikel 21 onderdeel c van de wet. Omdat het minimumloon regelmatig wordt gewijzigd wordt in de verordening volstaan met een verwijzing naar het bedrag zoals dat in de wet is genoemd. Bij het gezamenlijk bewonen door een alleenstaande of een alleenstaande ouder met hun kinderen die inkomsten hebben, is er sprake van het kunnen delen van de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Bij kinderen jonger dan 21 jaar is er doorgaans sprake van een inkomen van bescheiden omvang. Vandaar dat het redelijk is pas uit te gaan van een reële mogelijkheid tot kostendeling als het inkomen hoger is dan 55% van de gehuwdennorm als bedoeld in artikel 21 onder c van de wet.

Kinderen met studiefinanciering op basis van de Wet op de studiefinanciering 2000 of met een tegemoetkoming als bedoeld in hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten worden eveneens geacht een inkomen te hebben dat lager is dan de genoemde 55%.

Artikel 4 lid 3

Het gezamenlijk bewonen van een woning levert schaalvoordelen op. Deze schaalvoordelen treden op omdat bepaalde kosten kunnen worden gedeeld. De kosten van huur, heffingen, belastingen, verzekeringen, vastrecht nutsbedrijven en dergelijke zijn voor personen die een woning delen - omgerekend per persoon - lager, omdat deze kosten per woning slechts eenmaal in rekening worden gebracht. Er is voor gekozen om in alle gevallen waarin schaalvoordelen behaald kunnen worden te werken met een uniforme toeslag van 10 procent van de gehuwdennorm. De gevolgen van woningdeling met meerdere personen zijn uitgewerkt in artikel 8.

Artikel 4 lid 4

Naarmate een belanghebbende, tevens hoofdbewoner, met meer personen de algemeen noodzakelijke bestaanskosten kan delen zal het daaruit voortvloeiende schaalvoordeel toenemen. Zo is het mogelijk dat naast de belanghebbende een verdienend kind en andere inwonenden hun hoofdverblijf hebben in de woning van de hoofdbewoner. Hoe met dergelijke situaties omgegaan moet worden is geregeld in het vierde lid van dit artikel. Indien naast belanghebbende één persoon hoofdverblijf houdt in de woning is er sprake van een situatie zoals bedoeld in artikel 4 lid 3. Voor iedere persoon die daarnaast hoofdverblijf houdt in de woning wordt de toeslag extra verlaagd met 5% van de gehuwdennorm. Indien er sprake is van meer dan twee inwonenden, waarbij met name gedacht moet worden aan onderhuurders of kostgangers, dient nagegaan te worden of er sprake is van bedrijfsmatige activiteiten van de verhuurder dan wel kostgever. Is dat het geval dan dienen de inkomsten te worden vastgesteld en in mindering op de uitkering te worden gebracht.

Artikel 4 lid 5

Toeslag bij samenloop WWB en WIJ. Samenloop van de algemene bijstand WWB en de inkomensvoorziening WIJ is mogelijk als de belanghebbende een partner heeft die jonger is dan 27 jaar. In zo'n situatie worden beiden aangemerkt als alleenstaande of één van hen als alleenstaande en de ander als alleenstaande ouder. Als er geen ten laste komende kinderen zijn is voor beiden de norm voor een alleenstaande van toepassing.

Omdat de norm alleenstaanden 50% van het wettelijk minimumloon is, garanderen beide normen samen het normbedrag voor een gezin. In die situatie is daarom geen ruimte voor het verstrekken van een toeslag. Dat zou over en weer leiden tot verlaging van de uitkering door de toets of de gezamenlijke middelen uitkomen boven de gehuwdennorm (artikel 32, derde lid WWB en 36, vijfde lid WIJ en). Om die reden wordt aangeraden om dit als uitzondering in de verordening op te nemen.

Als er ten laste komende kinderen zijn ligt het voor de hand dat de belanghebbende dan de alleenstaande oudernorm WWB krijgt. De norm van de WIJ wordt ontleend aan de gehuwdennorm, zie artikel 28, vierde lid, WIJ. Ook in dit geval heeft het weinig zin om aan die belanghebbende een toeslag te verlenen, want de algemene bijstand van de belanghebbende wordt in mindering gebracht op de WIJ-norm voor een gezin. Daarom wordt ook hier aangeraden om dit als uitzondering in de verordening op te nemen.

Artikel 4 lid 6

In dit artikel is vastgelegd dat gehuwden als één inwonende worden aangemerkt. Zonder deze bepaling zou de inwoning van gehuwden leiden tot een maximale verlaging van 15% van de gehuwdennorm. Dit is niet gewenst.

Niet in alle situaties is het billijk uit te gaan van kostendeling en dus van een aangepaste toeslag. Met name als het inwonend kind slechts beperkte inkomsten heeft. Hiervan is sprake als de inkomsten niet meer bedragen dan 55% van de gehuwdennorm.

In dit lid is tevens geregeld dat zorgbehoevenden niet worden meegeteld als personen die in dezelfde woning hun hoofdverblijf hebben. Uitgangspunt daarbij is dat het niet wenselijk is om belanghebbende vanwege deze verzorgingstaken te confronteren met een lagere toeslag. Het verlenen van mantelzorg wordt hierdoor niet ontmoedigd.

Artikel 5

Bij de vaststelling van de basisnorm (rijksnorm) voor de alleenstaande is de wetgever uitgegaan van de veronderstelling, dat de belanghebbende de bestaanskosten *geheel* met een ander kan delen. Indien dit niet het geval is, wordt de basisnorm verhoogd met een toeslag. Het verlenen van een maximale toeslag aan 21- en 22-jarigen kan echter leiden tot de onwenselijke situatie dat het inkomen uit bijstand in relatie tot de hoogte van het minimumjeugdloon een negatieve stimulans vormt bij het

zoeken naar werk. Er is daarom gekozen voor een afwijkend toeslagensysteem, zoals dat in dit artikel tot uitdrukking is gebracht.

Artikel 6 lid 1

Ook gehuwden kunnen schaalvoordelen genieten, omdat zij de bestaanskosten kunnen delen indien zij hun woning niet alleen bewonen. Deze schaalvoordelen leiden ertoe, dat de gehuwdenuitkering wordt verlaagd.

Artikel 6 lid 2

In artikel 4 lid 2 van deze verordening is limitatief geregeld, dat voor alleenstaanden en alleenstaande ouders, die geen schaalvoordelen kunnen behalen de maximale toeslag wordt verstrekt. Op vergelijkbare wijze wordt in dit artikellid geregeld, dat gehuwden die geen schaalvoordelen kunnen behalen niet geconfronteerd worden met een verlaging, zodat zij evenals de 'echte alleenstaande (ouder)' zoals bedoeld in artikel 4 lid 2 van deze verordening de maximale uitkering ontvangen.

Artikel 6 lid 3

Het gezamenlijk bewonen van een woning levert schaalvoordelen op. Deze schaalvoordelen treden op omdat bepaalde kosten gedeeld kunnen worden. De kosten van huur, heffingen, belastingen, verzekeringen, vastrecht nutsbedrijven en dergelijke zijn voor personen die een woning delen - omgerekend per persoon- lager, omdat deze kosten per woning slechts eenmaal in rekening worden gebracht. Nu alleenstaanden en alleenstaande ouders die schaalvoordelen kunnen behalen, aanspraak kunnen maken op een toeslag die 10% lager ligt dan de maximaal toegestane toeslag, is er voor gekozen om de uitkering van gehuwden in een vergelijkbare situatie te verlagen met 10% van het netto minimumloon. De alleenstaande (ouder) en de gehuwden worden hierdoor op vergelijkbare wijze behandeld.

De gevolgen van woningdeling met meerdere personen zijn uitgewerkt in artikel 8.

Artikel 6 lid 4

Naarmate een belanghebbende, tevens hoofdbewoner, met meer personen de algemeen noodzakelijke bestaanskosten kan delen zal het daaruit voortvloeiende schaalvoordeel toenemen. Zo is het mogelijk dat naast de belanghebbende een verdienend kind en andere inwonenden hun hoofdverblijf hebben in de woning van de hoofdbewoner. Hoe met dergelijke situaties omgegaan moet worden is geregeld in het vierde lid van dit artikel. Indien naast belanghebbende één persoon hoofdverblijf houdt in de woning is er sprake van een situatie zoals bedoeld in artikel 6 lid 3. Voor iedere persoon die daarnaast hoofdverblijf houdt in de woning wordt de verlaging verhoogd met 5% van de gehuwendnorm. Indien er sprake is van meer dan twee inwonenden, waarbij met name gedacht moet worden aan onderhuurders of kostgangers, dient nagegaan te worden of er sprake is van bedrijfsmatige activiteiten van de verhuurder dan wel kostgever. Is dat het geval dan dienen de inkomsten te worden vastgesteld en in mindering op de uitkering te worden gebracht.

Artikel 6 lid 5

In dit artikel is vastgelegd dat gehuwden als één inwonende worden aangemerkt. Zonder deze bepaling zou de inwoning van gehuwden leiden tot een maximale verlaging van 15% van de gehuwendnorm. Dit is niet gewenst.

Niet in alle situaties is het billijk uit te gaan van kostendeling en dus van een verlaging. Met name als het inwonend kind slechts beperkte inkomsten heeft. Hiervan is sprake als de inkomsten niet meer bedragen dan 55% van de gehuwendnorm.

Ook is geregeld dat zorgbehoevenden niet worden meegeteld als personen die in dezelfde woning hun hoofdverblijf hebben. Uitgangspunt daarbij is dat het niet wenselijk is om belanghebbende vanwege deze verzorgingstaken te confronteren met een lagere toeslag. Het verlenen van mantelzorg wordt hierdoor niet ontmoedigd.

Artikel 7

Artikel 27 WWB biedt de mogelijkheid de norm of de toeslag te verlagen in zoverre de belanghebbende lagere algemeen noodzakelijke bestaanskosten heeft als gevolg van zijn woonsituatie. Hiertoe is een aparte rechtsgrond opgenomen naast de rechtsgronden voor een toeslag en verlaging die uitsluitend zien op het kunnen delen van de kosten met een ander. Ten opzichte van artikel 35 lid 1 Abw is artikel 27 WWB ruimer. Artikel 35, lid 1 Abw voorzag enkel in een verlaging in het geval aan de door belanghebbende bewoonde woning geen woonkosten verbonden waren. Blijkens de toelichting op artikel 27 WWB is de verruiming bedoeld om ook in het geval er helemaal geen woning wordt bewoond, een verlaging te kunnen toepassen. In dit artikel is onder a een verlaging opgenomen voor de situatie dat aan de woning voor belanghebbende geen woonkosten zijn verbonden. In de verordening is aangegeven dat onder woonkosten de kosten van huur- of hypotheeklasten worden verstaan. Hiermee gelijkgesteld is het hebben van de zakelijke lasten die aan eigendom verbonden zijn. Een dergelijke situatie zal echter uitzondering zijn. Bij het vaststellen van het recht op bijstand wordt namelijk beoordeeld of bezwaring van het in de woning gebonden vermogen in alle redelijkheid kan worden verlangd. Zo ja, dan bestaat er geen recht op bijstand.

Het hebben van kosten voor gas, licht en dergelijke voor belanghebbende is dus niet afdoende is om een verlaging krachtens dit artikel te voorkomen. Dit verdraagt zich ook met de invulling die de Centrale Raad van Beroep heeft gegeven aan het begrip woonkosten in de zin van artikel 35, lid 1 Abw (zie CRvB 06-11-2001, nrs. 997/7 en 99/29 NAbw en CRvB 06-05-2003, nr. 00/4951 NAbw).

In onderdeel b wordt de verlaging in het geval de belanghebbende in het geheel geen woning bewoont vastgesteld op 10% van de gehuwdennorm. Dit is in overeenstemming met de toelichting op artikel 27 WWB. Een belanghebbende die geen woning bewoont wordt geacht lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan te hebben vanwege het ontbreken van woonkosten. Niettemin zijn de kosten van het bestaan niet zoveel lager als voor een belanghebbende die kosteloos woont in een woning. Een dakloze wordt immers geconfronteerd met de hogere kosten van het op straat leven, zoals bijvoorbeeld de kosten van nachtopvang.

De hoogte van een verlaging krachtens dit artikel heeft geen invloed op de wijze waarop de bijstand verleend moet worden. Indien bijstand verleend wordt aan daklozen, kan het dagelijks bestuur gebruik maken van zijn bevoegdheid om een budgetteringsplicht op te leggen of de bijstand in natura (in de vorm van opvang) te verlenen.

Overigens geschiedt de verlening van bijstand aan belanghebbenden zonder adres als bedoeld in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke basisadministratie persoonsgegevens op grond van artikel 40 lid 1 en 2 WWB door bij AMvB (Bijstandsbesluit adreslozen) aan te wijzen centrumgemeenten. Maar niet elke belanghebbende zonder woning is een adresloze in de zin van de aangehaalde wet. Belanghebbende kan immers ook de beschikking hebben over een postadres bij familie of een instantie.

Artikel 8

Het is mogelijk, dat de uitkering van een belanghebbende om meerdere, zich gelijktijdig voordoende redenen, moet worden verlaagd. Deze cumulaties kunnen ertoe leiden dat de uitkering die resteert onvoldoende is om in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien. Daarom wordt in dit artikellid een begrenzing aangebracht in geval van cumulatie. Voor de alleenstaande blijft een uitkering van minimaal 55% van het nettominimumloon gegarandeerd, voor de alleenstaande ouder is de minimale uitkering 75% en voor de gehuwde is een ondergrens bepaald van 85% van het netto minimumloon.

Dit laat overigens onverlet dat de belanghebbende een lagere uitkering ontvangt als een maatregel wordt opgelegd op grond van de van toepassing zijnde algemene maatregel van bestuur. Ook in combinatie met het ontbreken van woonkosten kan de uitkering lager uitvallen.

Artikel 9

Het toekennen van bijstand berust bij het college. Op basis van de gemeenschappelijke regeling van de Intergemeentelijke Sociale Dienst Midden-Langstraat is de uitvoeringsverantwoordelijkheid

overgedragen aan het dagelijks bestuur van deze dienst. Dit bestuur kan de bevoegdheid overeenkomstig hetgeen hierover in de wet is geregeld mandateren aan ambtenaren.

Artikel 10

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.